

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa: **I. P.**, bytom Z. N., Ž., N. proti odporcovi: **Nitriansky samosprávny kraj**, Štefánikova trieda 69, Nitra o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu o odkázanosti na sociálnu službu, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. januára 2011, č. k. 23Sp/43/2010-13, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 19. januára 2011, č. k. 23Sp/43/2010-13, **m e n í** tak, že rozhodnutie odporcu č. CS 7046/2010, CZ 31961/2010 zo 6. októbra 2010 **z r u š u j e** a **v r a c i a** odporcovi na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporcu číslo CS 7046/2010, CZ 31961/2010 zo 6. októbra 2010, ktorým správny orgán podľa § 81 písm. b/ bodu 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z. z.“) rozhodol, že navrhovateľ, vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav je odkázaný na poskytovanie sociálnej služby v domove

sociálnych služieb so stupňom odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby VI.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia krajský súd konštatoval, že odporca v danej veci začal konať z vlastného podnetu v súlade s § 106 ods. 8 zákona č. 448/2008 Z. z. a navrhovateľ bol oboznámený so sociálnym aj lekárske posudkom na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu. Krajský súd dospel k záveru, že bol dodržaný zákonný postup na posúdenie odkázanosti navrhovateľa na poskytovanie sociálnej služby v špecializovanom zariadení a na základe prijatých posudkov, ktoré boli pokladom pre vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu bolo vydané zákonné rozhodnutie, preto rozhodnutie odporcu ako vecne správne potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie navrhovateľ. Namietal, že stupeň jeho odkázanosti nedosahuje stupeň VI., podľa jeho názoru jeho stupeň odkázanosti je II., keďže je sebestačný, úplne samostatný a vo svojom voľnom čase je ochotný ísť ako doprovod na lekárske vyšetrenie s menej mobilnými obyvateľmi domova, ktorým chodí aj nakupovať. Pomáha pri prácach v záhradke, pri čistení areálu, je aktívny aj pri prácach o ktoré ho požiadajú pracovníci (odnieť materiál do nemocnice, vybrať lieky, ktoré akútne potrebujú pre pacientov, hlavne v sobotu a v nedeľu). Uznáva, že občas užíva alkoholické nápoje, ale ani vtedy nie je odkázaný na stupeň VI., vždy vie čo robí, nikdy nikomu neublížil, nie je agresívny, ani sa netúla. Poukázal tiež na skutočnosť, že preukaz „Zdravotne ťažko postihnutý“ mu bol zamietnutý z dôvodu, že nespĺňa podmienky na jeho vydanie, avšak na druhej strane odporca tvrdí, že potrebuje neustály dozor a pomoc inej osoby.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu poukázal na skutočnosť, že u navrhovateľa ide o syndróm závislosti od alkoholu a psychofarmák, má epilepsiu, trpí organickou poruchou osobnosti, bol viackrát liečený na psychiatrii pre závislosť na liekoch a alkohole a stav závislosti pretrváva. Šiesty stupeň odkázanosti, na ktorý bol rozhodnutím posúdený, nie je len o úkonoch jemu vykonávaných ako on uvádza – úkonoch osobnej hygieny, vykonávania očisty a pod. Klientom s vážnymi psychiatrickými diagnózami sa zabezpečuje celodenný dohľad a preto je navrhovateľ odkázaný na pomoc pri základných sociálnych aktivitách. Je pravda, že navrhovateľ pomáha pri jednoduchých prácach v záhrade zariadenia, ale jeho činnosť prebieha pod dohľadom a nie je schopný ju vykonávať dlhšie ako jednu hodinu. Aj napriek dohľadu nedokáže navrhovateľ dlhšie abstinovať a nadmerná konzumácia alkoholu mu spôsobuje vážne zdravotné problémy, v dôsledku ktorých je potrebné ho

hospitalizovať na psychiatrickej klinike. Posúdenie odkázanosti navrhovateľa na stupeň II. by bolo neadekvátne jeho zdravotnému aj sociálnemu statusu. Odporca trval na správnosti svojho rozhodnutia s tým, že aj napriek dôvodom, ktoré navrhovateľ uviedol v odvolaní, vzhľadom na jeho diagnózy stupeň odkázanosti navrhovateľa na sociálnu službu zodpovedá stupňu VI.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k názoru, že odvolanie navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Podľa § 48 zákona č. 448/2008 Z. z. posudková činnosť na účely poskytovania sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Posudkovou činnosťou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu.

Podľa § 49 ods. 10 zákona č. 448/2008 Z. z. odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na účely poskytnutia sociálnej služby sa posudzuje podľa prílohy č. 3. Pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa dosiahnuté body podľa prílohy č. 3 písm. A v prvom bode až dvanástom bode sčítajú. Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a priemerný rozsah odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby v hodinách sa určí na základe celkového počtu bodov.

Podľa § 49 ods. 4 zákona č. 448/2008 Z. z. na základe výsledkov posúdenia podľa odseku 10 vypracuje posudzujúci lekár lekársky posudok, ktorý obsahuje stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby.

Podľa § 50 ods. 1 a 2 zákona č. 448/2008 Z. z. sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu uvedenú v § 34 až 41 je posudzovanie a) individuálnych predpokladov fyzickej osoby, b) rodinného prostredia fyzickej osoby a c) prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti.

Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým

zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4, v porovnaní s fyzickou osobou rovnakého veku a pohlavia bez zdravotného postihnutia alebo bez nepriaznivého zdravotného stavu.

Zo spisového materiálu vyplýva, že navrhovateľovi, ktorý je od roku 2000 poberateľom invalidného dôchodku, je sociálna služba v domove sociálnych služieb poskytovaná už od 11. decembra 2003 do 25. júla 2007 v Domove sociálnych služieb Horné Obdokovce a od 26. júla 2007 v ZSS „NITRAVA“ v Nitre. Konanie o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu – domov sociálnych služieb pre navrhovateľa začal Nitriansky samosprávny kraj dňa 14. septembra 2010 z vlastného podnetu v súlade s § 106 ods. 8 zákona č. 448/2008 Z. z. Na základe lekárskeho posudku zo 14. septembra 2010 a sociálneho posudku z toho istého dňa bol navrhovateľ uznaný za osobu odkázanú na pomoc inej fyzickej osoby s tým, že stupeň jeho odkázanosti na pomoc fyzickej osoby je VI.

Podkladom pre zaradenie navrhovateľa do stupňa odkázanosti bol aj lekársky posudok vypracovaný posudkovým lekárom dňa 14. septembra 2010, podľa záveru ktorého celkový počet bodov dosiahnutých navrhovateľom je 0 s rozsahom odkázanosti viac ako 12 hodín denne so zaradením do VI. Stupňa odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 49 ods. 10 zákona č. 448/2008 Z. z. vyplýva, že pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa dosiahnuté body podľa prílohy č. 3 časť A v prvom bode až dvanástom bode sčítajú a stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a priemerný rozsah odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby v hodinách sa určí na základe celkového počtu bodov.

V uvedenom lekárskom posudku došlo však k počítacej chybe, resp. posudok obsahuje rozpory medzi zaradením do stupňa odkázanosti a podkladmi, ktoré boli pre toto zaradenie rozhodujúce. Podľa údajov, ktoré boli uvedené v lekárskom posudku navrhovateľ by dosiahol správnym sčítaním bodov podľa prílohy č. 3 časť A v prvom bode až dvanástom celkový počet bodov 90, čo však nezodpovedá zaradeniu do stupňa odkázanosti VI.

Z uvedeného je zrejmé, že správny orgán nesprávne zaradil navrhovateľa do VI. stupňa odkázanosti, ktorému zodpovedá dosiahnutie 0 – 24 bodov. Túto chybu v zaradení

ponechal bez povšimnutia aj súd prvého stupňa, hoci správne zaradenie navrhovateľa do stupňa odkázanosti mohlo mať vplyv na vyhodnotenie rozsahu jeho odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby.

Javí sa sporným a nepresvedčivým bodové ohodnotenie, resp. jeho sčítanie posudzujúcim lekárom podľa prílohy č. 3 zákona, ktoré bolo podkladom pre samotný posudok o odkázanosti na sociálnu službu. Podľa názoru odvolacieho súdu je potom nepresvedčivý aj záver posudku, že navrhovateľ je odkázaný na poskytovanie sociálnej služby v domove sociálnych služieb so VI. stupňom odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že odporca nedostatočne zistil skutočný stav veci, preto rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 3 O.s.p.).

V ďalšom konaní bude povinnosťou odporcu postupovať v naznačenom smere, zadovážiť si nový posudok o sociálnej odkázanosti na základe nového lekárskeho posudku, pričom posudkový lekár v novom lekárskom posudku zohľadní aj všetky tvrdenia odporcu ako i navrhovateľa. Až na tomto základe odporca vo veci rozhodne znovu.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ právo na náhradu týchto trov neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská